

ASP E

DOOR JONAS BOETS

REÜNIE

MANTEAU

In tien jaar tijd waren er best wel wat dingen veranderd in het Sint-Lodewijkcollege. Tussen de toiletten voor de jongens waren schotten gekomen, waardoor je niet meer bij elke plasbeurt naar een ander zijn lid moest staren en opmerkingen over grootte in je voor- of nadeel moest slikken. Er waren veel minder priesters die door de gangen zwierven alsof de school van hen was – wat in wezen ook wel zo was, de school was ontstaan in de schoot van het klooster, wat sommige van de priesters iets te letterlijk namen door ook de leerlingen op hun schoot te laten plaatsnemen. En de oude studiezaal was nu een feestzaal geworden, waar het houten verhoog waarop de studiemeester streng op zijn discipelen toekeek, had plaatsgemaakt voor een kleine toog. En dat kon Wim Goris best wel pruimen.

Met zijn elleboog op de toog en een flesje bier in de hand sloeg hij de reünie voor hun tien jaar afstuderen gade. Hij had nooit echt meegedaan aan de festiviteiten op hun school en was niet van plan om daar alsnog verandering in te brengen. Hij had bovendien een hekel aan het hypocriete gedrag dat het grootste deel van zijn studiegenoten op het feest aan de dag legde. Iedereen was vriendelijk en blij elkaar te zien. Maar dat klopte niet.

Iets verderop stond bijvoorbeeld meneer Van Damme, wiskundeleerkracht en notoir gokker, te praten met Wims ex-

klasgenote Annelies Moeyersoon. Ze lachten allebei, ook al had Van Damme de gewoonte gehad om pratende leerlingen zoals Annelies te bekogelen met krijtjes. Die werden niet zomaar in een boogje gegooid, als vriendelijk verzoek om de aandacht bij de les te houden, maar afgevuurd als venijnige raketten, vastberaden om het doelwit te bezeren. Op dagen waarop Van Damme echt een slecht humeur had, meestal omdat hij zijn eigen lessen over statistiek had genegeerd en zijn weekloon had verspeeld in een louche casino, gebruikte hij zelfs bordvegers om zijn boodschap over te brengen. Als Wim goed keek, kon hij nog steeds een litteken op Annelies' wang bespeuren. Maar er werd gelachen en gebabbeld, om het verleden te negeren. Ook al waren ze nu volwassen, Annelies nam niet het risico om opnieuw het mikpunt van Van Dammes woede-uitbarstingen te worden. Binnen de schoolmuren bleven de eeuwenoude wetten van het schoolse leven gelden.

Wim had het gevoel zodra hij de ijzeren poort was gepasseerd. Daarachter, zodra ze het schoolgebouw waren binnengegaan, gold hun huidige sociale leven niet meer, maar conformeerde iedereen zich aan de student die hij destijds was geweest. De jongens en meisjes die vroeger van disco hadden gehouden, stonden nu ook als eersten op de dansvloer, zich uitlevend als overjaarse johnny's en marina's op kermismuziek. En de muurbloempjes van toen bleven ook nu braaf aan de kant staan, ook al waren ze in het echte leven succesvolle zakenmensen, wetenschappers of ingenieurs. De pikorde bleef netjes behouden.

Zelf deed Wim zijn best om zich gedeisd te houden. Hij stond aan de zijlijn, net als vroeger. Wanneer meisjes naar hem keken, sloeg hij zijn ogen neer en wanneer jongens als Ken Capiou langs hem heen reikten om iets te bestellen, ging hij braaf opzij. Ook wanneer Ken tijdens het wringen een el-

leboog in zijn maag plantte, zei hij niets. Hij kende zijn plaats.

‘Heb je het gehoord van Els?’

Anne Walleyn was naast hem komen staan. Ze was bijna even groot als hij en droeg haar bruine paardenstaart nog op dezelfde manier als in het middelbaar. Toen had ze vooral te lang en te mager geleden, maar nu hij zelf nog een laatste scheut had gekregen, vond hij haar slank en aantrekkelijk. Wim bleef voor zich uit staren en knikte lichtjes.

‘Ja.’

‘Erg, hè?’

‘Ik weet het niet. Els was een bitch.’

Ze schrok zichtbaar van zijn reactie. Over de doden niets dan goeds. Maar Wim hield niet zo van spreekwoorden. Hij praatte verder om haar aandacht vast te houden.

‘Weet je hoe het is gebeurd?’

‘Ze zou een pistool van haar vader hebben gebruikt.’

Wim schudde zijn hoofd, grinnikte zelfs een beetje.

‘Daar was ze te laf voor. Maar misschien heeft iemand haar geholpen.’

Hij richtte zijn blik weer op de dansvloer, waar enkele jongens wild in het rond sprongen en daarbij tegen anderen aan stootten. Bijna ontstond er een vechtpartij. Het verbaasde Wim niet dat Jurgen Swerts een van de aanstokers was. Sommige dingen veranderden niet.

Anne dronk zenuwachtig van haar bacardi breezer, niet goed wetend wat ze van de opmerkingen van Wim moest denken. Ze keek opzichtig in het rond, op zoek naar een nieuwe gesprekspartner, liefst een met meer tact. Het kwam voor haar dan ook als geroepen dat op dat moment de muziek zachter werd gezet en iemand door de microfoon van de discobar aankondigde dat de rondleiding ging beginnen.

‘Als je wilt weten hoe het college er nu uitziet, kom dan samen bij de groene deur.’

Meneer Van den Eynde, leerkracht geschiedenis in de lagere jaren, zwaaide met zijn armen om aan te geven dat hij de gids zou zijn. Anne repte zich zonder iets te zeggen ernaartoe. Wim zuchtte. Hij had niet veel zin in een rondleiding, maar hij voelde er ook weinig voor om nog langer in de schoolse versie van de botsauto's te blijven staan. Dus bestelde hij nog een biertje voor onderweg en sloot aan bij de groep aan de groene deur.

De tocht startte bij de leraarskamer. Die was niet echt veranderd, maar het was wel een plek waar veel leerlingen nieuwsgierig naar waren. Tijdens hun schoolperiode waren ze nooit verder geraakt dan de grote houten deur, waar ze schoorvoetend hun huistaak kwamen afgeven, hopen dat hun leerkracht niet zou merken dat ze te laat waren. Maar zoals zo vaak mondde het onthullen van de mythe uit in een teleurstelling: er was niets speciaals aan de tafels die in rijtjes naast elkaar stonden, aan de stoelen van kunststof die dienst moesten doen tot ze helemaal versleten waren. Wat hadden ze dan verwacht? Een geheim genootschap met tapijten aan de wand en fluwelen banken? Leerkrachten die een snee in hun hand maakten om toe te treden tot de leerkrachtenloge? Wim Goris zuchtte. Als dit de rondleiding zou worden, kon hij beter stiekem afzwaaien.

‘Saai, hè.’

Naast hem stond Karen Severs, een van de leading lady's van hun jaar. Wim herinnerde zich haar als een trotse jonge vrouw, die graag in de belangstelling stond. Altijd in de buurt te vinden van types als Jurgen Swerts en hoe heette die andere jongen ook alweer? Ken en nog iets.

‘Dat kun je wel zeggen. Er zijn kantoren op het ministerie van Financiën die spannender zijn dan deze kamer.’

Karen moest lachen. Wim kon zich niet herinneren dat hij haar ooit had laten lachen. Hij kon zich eigenlijk niet herin-

neren dat hij ooit met haar had gepraat. Ze zag er anders uit dan vroeger, haar bruine haren waren dun en onverzorgd, haar broek slobberde en de Palladiums aan haar voeten waren versleten.

‘Hopelijk krijgen we nog echt iets te zien.’

‘En iets te drinken’, knikte Wim, die zijn flesje op een van de tafels van de leraarskamer zette. Dat moesten de priesters maandag maar opruimen. Het voelde als een kleine genoegdoening voor al die vervelende uren dat de leerkrachten hen hadden beziggehouden. Het voortdurende gehamer op regels en het naleven ervan had er alleen maar voor gezorgd dat hij een onweerstaanbare drang voelde om ze nu aan zijn laars te lappen. Net zoals ze hoopten dat gedetineerden na jarenlange opsluiting met nauwelijks beweging of voedszaam eten plots miraculeus als eerlijke mensen weer de gevangenis uitstapten, zo werden kinderen na jarenlange indoctrinatie door scholen geacht om hun plek in de maatschappij te vinden. En dan schrokken ze ervan als dat niet altijd lukte.

De volgende stop was de turnzaal. Wim vergaapte zich aan de gloednieuwe sporthal die was verrezen uit de as van de oude hangar waar zij hun turnlessen hadden gekregen. Hun hoge schoolrekeningen hadden dan toch ergens voor gediend.

‘Er is zelfs verwarming’, floot iemand naast Wim tussen zijn tanden. Tom Houben, de jongen die altijd het klasnummer na Wim had gehad. Ze hadden heel wat groepstaken samen gedaan en ook in de turnles waren ze tot elkaar veroordeeld geweest voor allerlei balk- en springoefeningen. Wim schudde hem met de glimlach de hand. In de feestzaal was hij Tom niet tegengekomen.

‘Niet zeuren, maar lopen’, diste Wim de spreuk op die het mantra was geweest van hun toenmalige turnleraar.

‘Daar krijg je het warm van’, vulde Tom aan.

Hij was een echte man geworden. Groot, gespierd, met een weelderige baard en haar op zijn knuisten. Wim zag zichzelf nog altijd als de achttienjarige van weleer, waardoor hij zich automatisch nederiger opstelde.

‘Net aangekomen?’

‘Klopt. Ik had nog een late vergadering.’

Wim bromde alleen maar. Normaal gezien had hij moeten vragen welke baan Tom dan wel had. Waarom hij nog zo laat had moeten vergaderen. Maar hij vertikte het, want dan was er een kans dat hij dezelfde vragen teruggekaatst zou krijgen. En dat wilde hij vermijden. Hij had geen zin om iedereen te vertellen dat hij net ontslagen was en vandaag op tijd had kunnen komen, omdat zijn dag uit niet meer had bestaan dan een stempel halen bij de RVA.

Hij had lang getwijfeld om te komen. Het makkelijkste om vervelende vragen te vermijden was natuurlijk niet opdagen. Dat zou niemand zijn opgevallen, want er waren wel meer ex-leerlingen afwezig. De uitnodigingen waren met de post naar het adres van de ouders gestuurd en niet al die brieven hadden de geadresseerden bereikt. Zoals Johan, de sullige strever uit zijn klas, die naar New York was verhuisd en van wie iedereen dacht dat hij er grote sier maakte als advocaat, terwijl hij in werkelijkheid borden afwaste in een pizzakraam in Bleecker Street.

En eigenlijk zou dat oké moeten zijn. Eigenlijk zou iedereen moeten zeggen: ‘Goed gedaan, Johan. Je bent toch maar helemaal de oceaan overgestoken om je droom na te streven. Het doet er niet toe of dat gelukt is of niet. Toch proficiat!’ Maar dat zei niemand. Nee, we verkneukelen ons bij het falen van de ander, een armtierige manier om het eigen falen te verdoezelen, om eigen stukgeslagen dromen goed te praten.

‘Dames en heren, we komen nu bij een van de legenda-
rische klaslokalen’, bromde Van den Eynde naar de groep.

‘Het geschiedenislokaal van priester Lanoye. En vooral van niemand anders.’

Wim keek naar de trap waar ze voor stonden. Die leidde naar het enige lokaal op de zolderverdieping, een klas waarin elke leerling van het Sint-Lodewijkscollege wel eens had gezeten. De ruimte was drie keer zo groot als een gemiddeld klaslokaal en bevatte naast de banken, stoelen en het obligatoire krijtbord, ook maquettes van bekende klassieke gebouwen, wereldkaarten uit lang vervlogen tijden en zelfs een koffer vol verkleedkleden die Lanoye regelmatig gebruikte om scènes uit de geschiedenis na te spelen. Die taferelen waren soms op het randje van beschamend, maar tegelijk zo vol vuur gebracht dat de leerlingen effectief wijzer uit het lokaal kwamen. Die passages uit de geschiedenis hoefde niemand nog te leren voor het examen. Ze waren op hun netvlies gebrand.

‘En geen paniek, maar ook hier is wel het een en ander veranderd’, ging Van den Eynde verder. ‘Niet dat ik het al vaak gezien heb, want andere leerkrachten mogen er nog steeds niet komen.’

Wim vroeg zich af wat er vernieuwd kon zijn. De geschiedenis veranderde toch niet? Of had Van den Eynde zijn collega kunnen overtuigen om die rollenspelen te laten vallen en in te ruilen voor modernere dia’s of zelfs een videorecorder?

Van den Eynde zwaaide de deur open. En toen werd het stil.

In het rechtergedeelte was inderdaad het equivalent van een kleine cinemazaal gekomen. Zacht ogende banken voor een grote televisie, die met zijn zware beeldbuis de nodige plaats innam op een kwakkelende houten staander. Een moderne manier om naar de antieke geschiedenis te kijken. Maar tot Van den Eyndes spijt was dat niet wat de aandacht trok van de groep rondgeleide jubilarissen.

Wel het levenloze lichaam van priester Lanoye, op een stoel voor het bord, zijn hoofd hangend op zijn borst. Op het bord stond een zin geschreven.

Hey teacher, why did you leave them kids alone?

Er waren echt wel wat dingen veranderd in het Sint-Lode-wijkcollege.

© 2023 Manteau/Standaard Uitgeverij België nv,
Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en Jonas Boets

www.standaarduitgeverij.be – info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Eerste druk: september 2023

Omslagontwerp: Wil Immink Design
Ontwerp en opmaak binnenwerk: Ready2Print

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 223 4001 1
NUR 330
D/2023/0034/359